

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1532

av Thomas Strand m.fl. (S)

Självstyre för assyrier/kaldéer/syrianer i Irak

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör bevaka att den irakiska regeringens beslut om tre självstyrande provinser förverkligas och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen via EU bör agera i internationella forum för att stabilisera den interna säkerhetspolitiska situationen i Irak bl.a. genom politiskt samarbete, handel och samarbetsprojekt inom det civila samhället och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under de senaste decennierna har Irak varit i krig upprepade gånger. 1980 startade Saddam Hussein ett krig mot Iran. 1988 angrep Saddam Husseins regering landets kurdiska grupper i Operation Anfal där tusentals kurder dödades med kemiska stridsmedel. 1990 anföll Saddam Hussein Kuwait, och det blev upptakten till Gulfkriget. Våren 1991 slogs Iraks attack på Kuwait tillbaka via en samlad västerländsk och Natoledd offensiv.

2003 var det åter dags för en Natoledd styrka att angripa Irak. Denna gång skedde attacken i strid mot folkrätten. Irak och Bagdad föll snabbt och den USA-ledda koalitionen CAP (Coalition Provisional Authority) tog makten. I början hade CAP ett visst stöd bland Iraks befolkning eftersom CAP hade befriat landet från dess illa omtyckta diktator, men stödet för CAP eroderade snabbt. CAP tog inget ansvar för säkerheten och istället bildade landets två stora grupper – shia- och sunnimuslimer – sina egna beväpnade miliser.

Den nationella regeringen i Irak har inte förmått balansera de starka utrikes- och inrikespolitiska spänningarna som vuxit i såren efter invasionen 2003. Till detta kommer att Islamiska staten vuxit i styrka och blivit en maktfaktor i Irak och regionen. Landets instabila säkerhetsläge har tvingat flera minoriteter att etablera egna miliser och effekten är att Iraks befolkning lider. Efter 2003 har flera miljoner människor flytt. Situationen är prekär i Irak. Landet slits nu isär och dess små minoriteter, som historiskt levt i dynamiskt samförstånd tvingas fly. Den kristna gruppen utgjorde vid invasionen ca 4 % av befolkningen. Uppgifter gör gällande att mer än hälften av de kristna tvingats fly, antingen inom landet eller till andra länder.

Irak har en central roll i regionen. Världssamfundet bör sätta ökad press på den irakiska regeringen att värna de mänskliga rättigheterna och arbeta för en nationell försoningsprocess mellan goda krafter i olika minoriteter som vill bevara mångfalden i Irak. Det vilar också ett tungt ansvar på länder i väst som stödde invasionen 2003 att nu medverka till denna försoningsprocess. Världssamfundet måste också försöka sätta stopp för Islamiska statens brutala härgningar.

Den assyriska/kaldeiska/syrianska minoriteten har arbetat för att det irakiska parlamentet ska fastställa ett självstyre för assyrier/kaldéer/syrianer inom den federala irakiska konstitutionen. I januari 2014 beslutade så den irakiska regeringen att skapa tre nya självstyrande provinser: Fallujah, Tuz Khormato och Nineveslätten. Många välkomnar denna utveckling. Nu är det viktigt att FN, EU, USA, Ryssland och andra verkar för att säkra minoriteternas trygghet.

Det är viktigt att regeringen bevakar att den irakiska regeringens beslut om tre självstyrande provinser förverkligas, samt att regeringen via EU agerar i internationella fora för att den interna säkerhetspolitiska situationen i Irak stabiliseras bland annat genom politiskt samarbete, handel och samarbetsprojekt inom det civila samhället.

Thomas Strand (S)

Johanna Haraldsson (S)

Peter Persson (S)